

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Øvingsserie «Ekstremvær» 2014-17

Yngve Årøy
Fylkesberedskapssjef

Hvorfor er vi her i dag?

- Hensikten med dagen er å
 - gi alle deltakerne et faglig påfyll forut for øvelsen,
 - gi kommunene et grunnlag for forberedelser internt og
 - avklare Fylkesmannens, kommunenes og de øvrige deltakernes forventninger til øvelsen

slik at øvingsdagen blir mer effektiv og øvingsutbyttet bedre.

Og ikke minst: Nettverksbygging!

agder energi

Program for dagen

Tid		Ansvarlig
0900	Fremmøte – registrering – kaffe	
0910	Innledning - Hvorfor og hvordan øver vi?	Yngve Årøy
0950	Øvelse Ekstremvær – oppbygging av øvelsen. Bruk av DSB-CIM under øvelsene	Rolv Løvåsen
1010	Meteorologisk institutt – Hva er ekstremvær? Litt om Synne.	Kristen Gislefoss
1050	Pause	
1100	Norges Vassdrags- og Energidirektorat. Nasjonal flom og jordskredvarsling	Inger Karin Engen
1130	Lunsj	
1200	Sivilforsvaret – inkl. demonstrasjon (ute)	Holger Hillesland
1230	Agder Energi Vannkraft	Olav Morten Egeland
1300	Agder Energi - Kraftforsyning og problemstillinger ved ekstremværsituasjoner	Thor Walther Børresen
1330	Ekstremværet «Synne» – en kommunes erfaringer	Geir Bruli, Kvinesdal kommune
1400	Ekstremværet «Synne» - Fylkesmannens erfaringer	Yngve Årøy
1430	Vel hjem	

En måte å illustrere en grunnleggende erkjennelse på.....

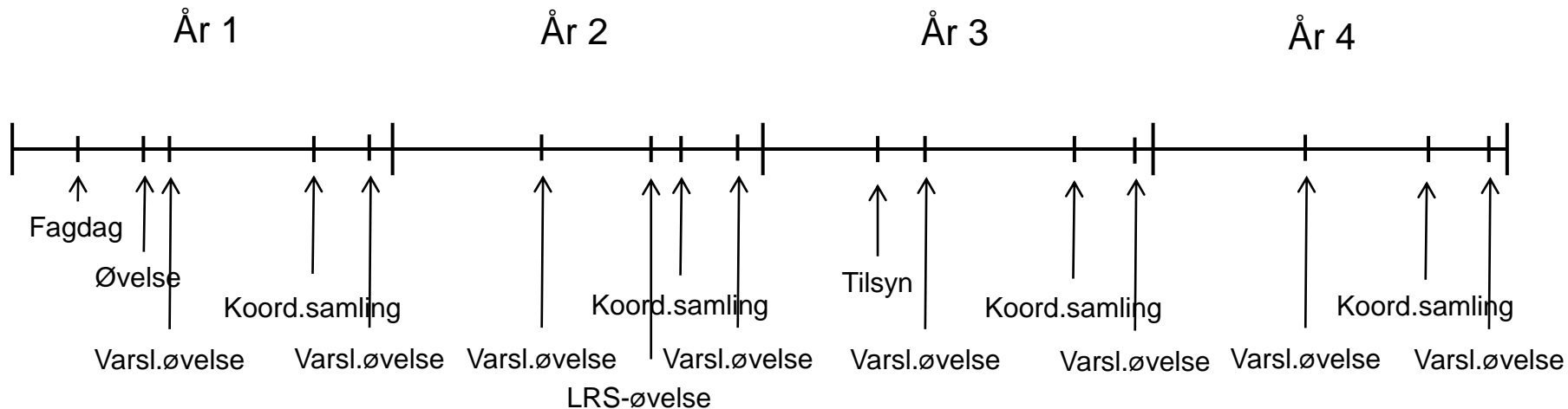

En annen grunnleggende erkjennelse...

Tidslinjalen (under revisjon...)

Andre aktiviteter:

- Kurs og temadager
- Kommuneinitierte aktiviteter (møter, beredskapsdager, øvelser, veiledning)
- DSB-initierte aktiviteter
- Saksbehandling og henvendelser
- etc., etc....

Status i kommunene i Vest-Agder

- Alle kommuner har en ROS-analyse
- Alle kommuner har en beredskapsplan
- Store variasjoner i beredskapsarbeidet:
 - Samordning av ROS-analyser og planverk internt og med eksterne
 - Bevissthet
 - Forebyggende arbeid
- Stort behov for veiledning ift. lov og forskrift

Kommuneundersøkelsen 2016

Område	Vest-Agder	Nasjonalt
Gyldig helhetlig ROS	40% (12) (2015: 36% - 12)	48% (2015: 41%)
Gyldig overordnet beredskapsplan	47% (8) (2015: 50% - 3)	41% (2015: 33%)
Overordnet beredskapsplan øvet 2014-15	100% (1) (2015: 71% - 12)	77% (2015: 72%)
Utarbeidet plan for oppfølging	93% (1) (2015: 86% - 1)	66% (2015: 59%)
Gjennomsnittscore	70% (3) (2015: 61% - 3)	58% (2015: 52%)

Kommunens øvelser

- SBL § 15 – Kommunal beredskapsplikt – beredskapsplan for kommunen:
 - ...Kommunen skal sørge for at planen (*den overordnede beredskapsplanen, min anm.*) blir jevnlig øvet.
- FKB § 7 – Øvelser og opplæring:
 - Kommunens beredskapsplan skal øves hvert annet år. Scenarioene fra øvelsene bør hentes fra kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse. Kommunen skal øve sammen med andre kommuner og relevante aktører der valgt scenario og øvingsform gjør dette hensiktsmessig.
 - Kommunen skal ha et system for opplæring som sikrer at alle som er tiltenkt en rolle i kommunens krisehåndtering har tilstrekkelige kvalifikasjoner.

Fylkesmannens kommuneøvelser

- Fylkesmannen øver alle kommuner i løpet av fire år.
- Hovedhensikten med øvelsene er å øve kommunens kriseledelse og kriseplanverk.
- Synergi gjennom valg av scenario:
 - 1998-2001 Storbrann i næringsvirksomhet
 - 2002-2005 Ulykke med skoleklasse på tur i utlandet
 - 2006-2009 Atomforurensingsulykke
 - 2010-2013 Alvorlig smittespredning
 - 2014-2017 Ekstremvær med store ødeleggelse

Øvingsmodellen 2014-17

- Hensikt:
 - Øve kommunens grunnberedskap, herunder
 - bruk av kommunens overordnede beredskapsplan
 - etablering av og arbeidet i kriseledelsen
 - kommunikasjon internt og eksternt.
 - Bevisstgjøre kommunen på utfordringer relatert til ekstremværsituasjoner.
- Målgruppe:
 - Kriseledelsen og scenariorelevante nøkkelpersoner i enkeltkommuner
- Scenario 2014-17:
 - Ekstremvær med påfølgende problemer i kritisk infrastruktur.

Øvingsmodellen 2014-17

- Gjennomføring:
 - Fase 1 – Fagdag
 - Fase 2 – Øvelsen
 - Varslingsøvelse
 - Øvingsdagen
 - Fase 3 – Evaluering
 - Umiddelbart etter: «Hot Wash-Up»
 - Kommunen lager evalueringsrapport med handlingsplan for utbedring av identifiserte tiltak og med angivelse av ansvar og tidsfrister. En del av grunnlagsdokumentasjonen ved neste tilsyn.

Konklusjon?

Tilfredsstillende beredskap

■ Fylkesmannen gjennomførte øvelse i Lyngdal

Alarmen går på rådhuset i Lyngdal. I følge meldingene skal deler av befolkningen blitt slått ut av influensa.

Av Torrey Enoksen

S spørsmålet er om det er bare noen få som er blitt syke og om det er en lett form for sjukdom som har oppstått. Eller er det en aggressiv virus som spyr seg rundt og kan slå ut store deler av befolkningen.

De ansvarlige i kommunens ledelse sitter i kommunestyresalen og tenker på hva de skal gjøre, for stadig flere meldinger er tilkommet fra rundt om i kommunen om folk som er blitt syke. Sommeren blir klarere og klarere for ledelsen om at de må ha en hjelp fra fylkeskommunen og statlige etater.

Heldigvis er det som beskrevet bare en øvelse, men det kunne vært meget alvorlig. I løpet av noen timer tirsdag formiddag fikk kommunens ledelse gjennom et trettifalls vidt representativt fra Fylkesmannen i Vest-Agder, politiet, Helsevesen Sør og andre statlige etater hvordan de takler slike alvorlige situasjoner.

Kommunen har utarbeidet egne beredskapsplaner, og anerkjent at ansvarlige Fylkesmannen en øvelse der sentrale personer i kommunen skal gjennom en tenkt hendelse. Jeg kan ikke si så mye hva øvelsen går ut på, det eneste er at all fremtid har i kommunestyresalen lukkede dører, sier rådgiver Bala Løvhaug fra beredskapsledelsen hos Fylkesmannen i Vest-Agder.

Minutter senere ble prosessen knyttet ut på gangen, slik at de som skulle delta i denne øvelsen fikk arbeide uten å ha kamerater og mikrofoner opp i ansiktet. Hverken stier ut i øvelsen har gitt noen eksterne instruksjoner, kommer den første meldingen om at det har

Smittesykelege Erik Berntsen ved Sørlandet Sykehus HF var svært godt forberedt med gjennomføringen av beredskapsøvelsen som rådgiver Bala Løvhaug var ansvarlig for. Rådhusen Normann Utland var også forberedt.

brutt ut influensa. På straker senere dukket en ny melding opp om at sykdom har brutt ut, denne gangen i en annen del av kommunen. De ansvarlige i kommunen kontaktet smittesykelege Erik Berntsen om tilberedte og nye råd.

—Jeg må si at de har lært denne oppgaven svært godt. Det som er fantastisk med denne prøven er at de som har ansvar for de ulike funksjonene leder på de rette tingene til rett tid. Det første de har gjort er å begrense skadene, i dette tilfellet smitten, og sette inn tiltak

og finne ut hvorfor folk er blitt syke. Det andre punktet er tenner ut her, er hvilke samarbeidspartnere der de kan søke om råd og hjelp kan de benytte. I dette tilfellet er Fylkesmannen og Folkehelseinstituttet naturlige samarbeidspartnere, og de som hadde ansvar for å kontakte disse på denne skrivebordsøvelsen kom raskt på dette. Dette er jo livsløp for både influensa og covid-19-ten, og jeg synes de løste problemstillingene bra, sier smittesykelege Erik Berntsen ved Sørlandet Sykehus HF.

FAKTA Beredskap

Samtlige kommuner skal ha utarbeidet en plan for hvordan beredskapsplaner skal løses.

Denne planen skal med jevne mellomrom revideres, og anerkjent at gjennomfører kommunene ulike typer øvelser enten i form av skrivebordsøvelser eller større øvelser som involverer flere etater.

Øverste leder for virksomheten er ansvarlig med ledelsen og helse etab som støttefunksjoner.